
"Studia nad liturgią w Zakonie Krzyżackim w Prusach. Z badań nad religijnością w późnym średniowieczu", Waldemar Rozynekowski, Toruń 2012 : [recenzja]

Liturgia Sacra. Liturgia - Musica - Ars 19/2(42), 476-477

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Teatr Tymoteusza Karpowicza w świetle performance studies, s. 251–262; *Teatr i film*: KENCKI Patryk, *Teatr liturgiczny w Polsce — od katedr do węgajt*, s. 265–274; KORNAŚ Tadeusz, *Dramaty liturgiczne w polskim teatrze*, s. 275–292; FLADER Katarzyna, *Kryptoteologia w teatrze performansu Tadeusza Kantora*, s. 293–305; SZKUDLAREK Ewa, *Procesja w „Fauście” Goethego — między teatrem, liturgią a performatyką*; s. 307–318; LIS Marek, *Film: kreowanie iluzji czy dialog?*, s. 319–325; SOKÓŁ Lech, *Człowiek — działanie — sacrum*, s. 327–333; *Informacje o autorach*, s. 334–337; *Indeks nazwisk*, s. 338–343.

Przystąpię do ołtarza Bożego. Agenda Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, cz. I, Bielsko-Biała: „Augustana”, Komisja ds. Liturgii i Muzyki Kościelnej Synodu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP 2012², 87 s., ISBN 978-83-62109-30-2.

Treść: MALINA Artur, *Przedmowa*, s. 3–4; *Porządek nabożeństwa głównego ze spowiedzią i Komunią świętą. Ordo: Przygotowanie do nabożeństwa*, s. 7–10; *Porządek nabożeństwa głównego*, s. 11–13; *Forma I: Liturgia nabożeństwa głównego ze spowiedzią i Komunią świętą*, s. 14–87.

Przystąpię do ołtarza Bożego. Agenda Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, cz. II, Bielsko-Biała: „Augustana”, Komisja ds. Liturgii i Muzyki Kościelnej Synodu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP 2012², 92 s., ISBN 978-83-62109-31-9.

Treść: MALINA Artur, *Przedmowa*, s. 3; *Porządek nabożeństwa głównego ze spowiedzią i Komunią świętą. Ordo: Przygotowanie do nabożeństwa*, s. 7–10; *Porządek nabożeństwa głównego*, s. 11–13; *Forma II i III: Liturgia nabożeństwa głównego ze spowiedzią i Komunią świętą*, s. 15–92.

Przystąpię do ołtarza Bożego. Agenda Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, cz. III, Bielsko-Biała: „Augustana”, Komisja ds. Liturgii i Muzyki Kościelnej Synodu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP 2012², 63 s., ISBN 978-83-62109-32-3.

Treść: MALINA Artur, *Przedmowa*, s. 3; *Porządek nabożeństwa głównego bez spowiedzi i Komunii świętej. Ordo: Przygotowanie do nabożeństwa*, s. 7–10; *Forma IV: Liturgia nabożeństwa Słowa Bożego (bez Komunii świętej)*, s. 11–63.

Waldemar ROZYNKOWSKI, *Studia nad liturgią w Zakonie Krzyżackim w Prusach. Z badań nad religijnością w późnym średniowieczu*, Toruń: Wydaw. Naukowe UMK 2012, 299 s., ISBN 978-83-231-2990-5.

Opracowanie składa się z ośmiu rozdziałów. W rozdziale pierwszym dokonano ogólnego wprowadzenia w zagadnienie liturgii sprawowanej w krzyżackiej wspólnotie zakonnej. Na wybranych przykładach dokonano charakterystyki liturgii godzin kanonicznych oraz liturgii Mszy św. Drugi rozdział przedstawia różne przejawy

kultu eucharystycznego w środowisku krzyżackim. Kolejny rozdział stanowi próbę szczegółowego ukazania bogactwa przejawów pobożności maryjnej w krzyżackiej wspólnotie zakonnej. W rozdziale czwartym dokonano charakterystyki kultu w środowisku krzyżackim czterech wybranych świętych patronów: św. Barbary, św. Elżbiety, św. Jerzego oraz św. Huberta. W następnych trzech rozdziałach odniesiono się do wyposażenia liturgicznego i omówiono: wyposażenie kaplic, księgi oraz szaty liturgiczne. Ostatnia część, rozdział ósmy, wskazuje na dziedzictwo liturgiczne krzyżackiej wspólnoty zakonnej, które zostało odnotowane w nowożytnych czasach.

Karol WOJTYŁA, *Tajemnica Boga: Lumen gentium, Crux Cristi, Christus Rex, Immaculata*, Kraków: Wydaw. WAM 2013, 92 [1] s., ISBN 978-83-7767-818-3.

Treść: DZIWIŚZ Stanisław, kard., s. 5–6; FEDOROWICZ Szymon, *Nabożeństwa zorganizowane przez księdza Karola Wojtyłę w kościele św. Floriana w Krakowie w 1951 r. i przeprowadzone przy udziale studentów z jego duszpasterstwa*, s. 7–9; *Lumen gentium*, s. 13–28; *Crux Christi*, s. 31–52; *Christus Rex*, s. 55–69; *Immaculata*, s. 73–87; *Przypisy*, s. 89–92.

MUZYKA

Jacek BRAMORSKI, *Pieśń nowa człowieka nowego. Teologiczno-moralne aspekty muzyki w świetle myśli Josepha Ratzingera – Benedykta XVI*, Gdańsk: Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki 2012, 512 s., ISBN 978-83-933415-3-5.

Praca ks. J. Bramorskiego to pozycja książkowa z zakresu teologii muzyki, oparta w głównej mierze na myśli kard. Josepha Ratzingera – papieża Benedykta XVI. W treści zawarty jest przede wszystkim szeroko rozumiany aspekt moralny muzyki, zarówno w dawnych, jak i współczesnych czasach. Autor, przedstawiając rys historyczny teologicznomoralnej refleksji nad muzyką, rozpoczyna od antyku i podstaw biblijnych; rozdział I odnosi się do starożytności, głównie filozoficznych szkół antycznej Grecji — pitagorejskiej, platońskiej i arystotelesowskiej (*Antyczna teoria etosu muzycznego*, s. 21–82), drugi natomiast poświęcony został rozważaniom opartym na tekstach biblijnych, z podziałem na księgi Starego i Nowego Testamentu (*Biblijne podstawy teologiczno-moralnej koncepcji muzyki*, s. 83–160). W dalszej części pracy przedstawione zostały wyczerpująco — nawiązujące do głównej tematyki pracy — koncepcje muzyczne kolejnych epok, od średniowiecza po wiek XX (*Rys historyczny teologiczno-moralnej refleksji nad muzyką*, s. 161–260). Rozdział IV, zatytułowany: *Podstawowe kierunki teologicznej refleksji o muzyce* (s. 261–363), porusza niezwykle istotne zagadnienia związane z teologią muzyki, spośród których ks. Bramorski wyróżnia następujące: muzyka w aspekcie dzieła stworzenia, umuzyczenie Słowa w perspektywie tajemnicy Wcielenia, pneumatologiczny wymiar muzyki, muzyka liturgiczna w perspektywie eklezjologicznej, muzyka kościelna jako integralna część liturgii, eschatologiczny sens muzyki. W ostatnim rozdziale podjęta została problematyka *Teologii muzyki wobec współczesnych wyzwań kulturo-*